

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Omawiamy DYKTANDO 2016 - pułapka 3.

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Dlaczego poprawnie: „piwo warzone skrycie przez bożęta w parkach-ogrodach, jako żywo”? Pisownia i interpunkcja zależy od znaczenia, a także od tego, jak czytamy i wymawiamy dane połączenie. Dobrym przykładem jest cytowany fragment, w którym znajduje się połączenie park-ogród. Park-ogród to miejsce, które jest jednocześnie i ogrodem, i parkiem: człony są równorzędne znaczeniowo, żaden z nich nie określa drugiego, dlatego właśnie w „Wielkim słowniku ortograficznym PWN” połączenie to jest zapisywane z łącznikiem. W tym samym miejscu mogłoby się jednak znaleźć również zestawienie dwóch odrębnych wyrazów: „piwo warzone... w parkach, ogrodach...”. O tym, która wersja została zastosowana przez autora dyktanda – a więc także o tym, którą należało wybrać, pisząc dyktando – decydował sposób odczytywania fragmentu przez prof. Andrzeja Markowskiego. Żeby napisać poprawnie, należało uważnie słuchać i zwrócić uwagę na brak dłuższej pauzy międzywyrazowej pomiędzy członami „park” i „ogród”. Sposób odczytania zadecydował również o interpunkcji fragmentu: „...pewna znana Kresowiaczka, w tużprzedwojennym poradniku, reklamowała ich bez liku”. Wyraźne rozczłonkowanie zdania, jakiego dokonał Profesor, dyktując tekst, nakazuje potraktowanie członu „w tużpowojennym poradniku” jako wtrącenia i otoczenie go przecinkami. Gdyby całe zdanie czytane było bez dłuższych pauz, człon „w tużpowojennym poradniku” należałoby uznać za okolicznik, którego nie wydziela się przecinkami.